

Звіт про результати проведення електронних консультацій з громадськістю щодо проєкту наказу Міністерства культури та інформаційної політики України «Про затвердження Стандарту початкової музичної освіти, що здобувається одночасно з початковою та базовою середньою освітою».

1. Найменування органу виконавчої влади, який проводив обговорення:

Міністерство культури та інформаційної політики України.

2. Зміст питання або назва проєкту акта, що виносилися на обговорення:

З метою забезпечення вивчення та врахування думки громадськості, а також на виконання вимог пункту 12 Порядку Проведення консультацій з громадськістю з питань формування державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996, на обговорення у форматі електронних консультацій з громадськістю виносився проєкт наказу Міністерства культури та інформаційної політики України «Про внесення змін до Положення про мистецьку школу» (далі – проєкт наказу).

26 червня 2024 року проєкт наказу було оприлюднено у розділі «Медіа блок» підрозділ «Оголошення» офіційного вебсайту МКІП.

3. Інформація про осіб, що взяли участь в обговоренні:

У період проведення електронних консультацій з громадськістю до МКІП пропозицій і зауважень до проєкту акта не надійшло.

4. Інформація про пропозиції, що надійшли за результатами обговорення:

За період громадського обговорення, яке проходило з 29 листопада по 18 липня 2024 року до МКІП на електронну адресу уповноваженої особи за проведення консультацій щодо проєкту наказу osvita321@ukr.net, надійшли зауваження і пропозиції від трьох громадян та Харківського державного музичного ліцею.

5. Інформація про врахування пропозицій та зауважень громадськості з обов'язковим обґрунтуванням прийнятого рішення та причин неврахування пропозицій та зауважень:

Надійшли 152 зауваження і пропозиції, з яких під час опрацювання робочою групою 147 були враховані, враховані редакційно або частково і 5 не враховані (таблиця з результатами розгляду зауважень і пропозицій додається).

6. Інформація про рішення, прийняті за результатами обговорення:

Головним розробником попередньо проводились консультації із зацікавленими сторонами, робочою групою з розроблення проекту Стандарту та за результатами обговорення прийнято рішення щодо його затвердження.

Додаток: на 37 арк.

СТАНДАРТ

початкової музичної освіти, що здобувається одночасно з початковою та базовою загальною середньою освітою

1. Цей Стандарт визначає вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів спеціалізованої музичної освіти, що забезпечує набуття компетентностей початкової музичної освіти одночасно із здобуттям початкової та базової середньої освіти на першому та другому рівнях Національної рамки кваліфікацій (далі – початкова спеціалізована музична освіта).

2. У цьому Стандарті терміни вживаються в такому значенні:

мистецькі (фахові) компетентності початкової спеціалізованої музичної освіти – компетентності, що визначають здатність здобувачів здійснювати успішну навчальну та виконавську діяльність у сфері музичного мистецтва на рівні початкової спеціалізованої мистецької освіти;

твори навчальної програми – музичні твори, визначені типовими (модельними) ра робочими навчальними програмами з музичних предметів та входять до навчального репертуару учня/учениці.

навчальний репертуар початкової спеціалізованої музичної освіти – музичні твори, які вивчаються учнем протягом всього періоду навчання за освітньою програмою з метою формування його фахових музичних компетентностей;

фаховий музичний навчальний предмет (предмети) – навчальний предмет (предмети), який (які) за своїм змістом визначає (визначають) фахову спрямованість навчання учня/учениці та забезпечує (забезпечують) формування в нього/неї ключових виконавських або музично-теоретичних компетентностей початкової спеціалізованої музичної освіти;

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про культуру», Стандарті профільної музичної освіти, затвердженому наказом Міністерства культури та інформаційної політики від 24 січня 2024 року № 40, інших актах законодавства.

3. Цей Стандарт є основою для розроблення типових та інших освітніх програм для провадження освітнього процесу в музичних ліцеях у частині спеціалізованого мистецького (музичного) компонента на рівні початкової музичної освіти.

4. Метою початкової спеціалізованої музичної освіти є формування в учня/учениці на основі виявлених у нього/неї особистих музичних здібностей базових творчих виконавських та музично-теоретичних компетентностей, достатніх для продовження навчання на рівні профільної музичної освіти.

На рівні початкової спеціалізованої музичної освіти здійснюється формування естетичного досвіду та ціннісних орієнтацій учня/учениці у процесі його/її активної навчальної музичної діяльності, спрямованої на досягнення результатів здобуття початкової спеціалізованої музичної освіти, визначених цим Стандартом.

Початкова спеціалізована музична освіта здобувається у два етапи:

перший етап, що охоплює перший рівень Національної рамки кваліфікацій і здобувається одночасно з початковою освітою;

другий етап, що охоплює другий рівень Національної рамки кваліфікацій і здобувається одночасно з базовою середньою освітою.

Кожен етап здобуття початкової спеціалізованої музичної освіти формує фахові мистецькі компетентності, достатні для продовження навчання на наступному етапі початкової спеціалізованої музичної або на рівні профільної музичної освіти відповідно та завершується атестацією з фахового музичного навчального предмету (предметів) та інших музичних предметів, визначених пунктом 10 цього Стандарту.

5. Реалізація мети початкової спеціалізованої музичної освіти ґрунтується на:

ранньому залученні учнів до комплексу системних музичних практичних та теоретичних знань і практик;

створенні умов для повного занурення учнів у середовище музичного мистецтва у практичному та теоретичному вимірах, що співіснує з іншою навчальною діяльністю, пов'язаною, зокрема, зі здобуттям початкової та базової загальної середньої освіти;

формуванні в учня/учениці розуміння його/її навчання як головної умови та можливості власного творчого самовираження;

формуванні фахових компетентностей спеціалізованої музичної освіти, достатніх для продовження навчання на наступному рівні спеціалізованої музичної освіти;

орієнтуванні учнів на здобуття музичної освіти на наступному рівні як фактора майбутньої професійної самореалізації.

6. Досягнення мети початкової музичної освіти відбувається за умов наявності в мистецькому ліцеї викладачів та концертмейстерів, професійна підготовка, кваліфікації та компетентності яких відповідають вимогам, визначеним професійним стандартом «Викладач мистецького ліцею», затвердженим наказом Міністерства економіки України від 04 травня 2022 року № 1109-22 та професійним стандартом «Концертмейстер мистецького ліцею», затвердженим наказом Міністерства економіки України від 04 травня 2022 року № 1113-22, а також за наявності музичних інструментів та спеціалізованого обладнання, що відповідають вимогам типової освітньої програми та вимогам до викладання фахових предметів, визначених типовими (модельними) навчальними програмами.

7. Здобуття початкової спеціалізованої музичної освіти передбачає формування у здобувачів таких фахових компетентностей:

1) **виконавська компетентність**, що передбачає здатність виконувати (сольно, в ансамблі, хорі/оркестрі), у тому числі публічно, інтерпретувати (на другому етапі), музичні твори, ілюструвати та/або супроводжувати (на другому етапі) виконання музичних творів, провадити за наставництвом викладача та/або самостійно репетиційний процес;

2) **музична теоретико-практична компетентність**, що передбачає розвиток музичного слуху, пам'яті, інтелекту: інтонувати, розпізнавати, структурувати, аналізувати, систематизувати, відтворювати, моделювати музичні побудови художнього та конструктивного плану, а також здатність практично застосовувати комплекс знань, умінь та навичок з музично-теоретичних предметів;

3) **загальномузична (на першому етапі) та музично-історична (на другому етапі) компетентності**, що передбачають здатність розуміти, розпізнавати, називати, характеризувати засоби музичної виразності, жанри, форми творів народної та академічної музики, форми та види музичного виконавства, розвиток музичного мистецтва в контексті історичних епох, ключові постаті в українській та світовій музиці та їхні музичні доробки.

8. Вимоги до обов'язкових результатів навчання в розрізі компетентностей:

Перший етап: 1-4 роки навчання (початкова школа).

Компетентності	Результати навчання
Виконавська	Знати: 1. Музичні тексти творів навчального репертуару.

2. Основні виконавські рухи і прийоми, правила виконавської постави відповідно до фахового інструмента.
3. Основи будови та принципів роботи фахового інструмента.
4. Форми виконавства (сольне, ансамблеве, оркестрове, хорове) та основи участі у виконавських колективах (ансамблі, хорі).
5. Особливості виконавського апарату відповідно до фахового інструмента.
6. Правила звуковидобування відповідно до фахового інструмента.

Уміти:

1. Застосовувати під час виконання музичних творів опановані ігрові рухи.
2. Демонструвати точність інтонування, виконання штрихів, інших засобів музичної виразності.
3. Застосовувати слуховий контроль як метод роботи над інтонуванням під час вивчення та виконання музичного твору.
4. Відтворювати на фаховому інструменті нотні тексти (твори або партії) з дотриманням редакторських позначок.
5. Читати з аркуша прості музичні тексти.
6. Виконувати на фортепіано елементарні музичні тексти (для здобувачів, фаховим інструментом яких є не фортепіано).
7. Самостійно опрацьовувати розібрані під наставництвом викладача музичні твори.
8. Грати / співати у простих виконавських колективах.
9. Виявляти сміливість і впевненість під час публічних виступів, дотримуватися сценічної культури поведінки на сцені (атестаційне та концертне виконання).
10. Аналізувати власні незначні виконавські труднощі та знаходити їх рішення за допомогою викладача.
11. Правильно поводитися з фаховим і додатковим інструментом.

Мати навички:

1. Стійкої виконавської поведінки.
2. Розпізнавання та відтворення художньо-стилістичних особливостей музичних творів.
3. Взаємодії у процесі підготовки та виступу у виконавському колективі.
4. Застосування прийомів виконання на фаховому і додатковому інструментах в межах програми навчання та у

	<p>правильній поставі.</p> <p>5. Виконання технічних вправ відповідної складності.</p> <p>6. Чистоти інтонування при виконанні вивчених музичних текстів.</p> <p>7. Емоційного виконання музичних творів відповідно до їх характеру та образності.</p> <p>8. Самостійного корегування власних простих виконавських труднощів.</p> <p>Розуміти:</p> <ol style="list-style-type: none"> Музично-виконавські терміни. Художньо-образний зміст виконуваних музичних творів. Власну відповідальність за результат як виконавця та учасника виконавського колективу. Цінність виконання української академічної, народної (в обробках та автентичної) музики для виховання українського професійного музиканта. Важливість самоорганізації та самостійної роботи поза навчальним класом для досягнення успіхів у навчанні. Необхідність подальшого навчання на другому етапі початкової мистецької освіти. <p>Ставлення:</p> <ol style="list-style-type: none"> Пишається собою як представником української музичної виконавської спільноти. Поважає думку викладача, дослухається до зроблених ним/нею конструктивних зауважень до результатів опанування програми, прагне їх врахувати. Виявляє цікавість до навчання та усіх форм музичного виконавства відповідно до вимог програми. Поводиться відповідально під час навчання та самостійної підготовки, виявляє повагу до викладачів, концертмейстерів та інших учнів.
<p>Музична теоретико-практична</p>	<p>Знати:</p> <ol style="list-style-type: none"> Основи музичної грамоти та музично-теоретичну термінологію в межах навчальної програми. Правила запису вивчених знаків нотного письма (музична графіка). Правила, принципи та можливості простих побудов (музичний синтаксис). Елементи музичної фонетики та морфології в межах навчальної програми.

5. Засоби музичної виразності та їх вплив на характер музичного твору.

Уміти:

1. Сольфеджувати одноголосні та нескладні двоголосні вправи у вивчених тональностях.
2. Визначати на слух лади, інтервали, акорди, невеликі акордові послідовності, прості ритмічні малюнки, темпи, відповідно до вимог програми.
3. Відтворювати вивчені ритмічні малюнки у відповідних темпах.
4. Створювати усно та письмово невеликі музичні побудови, музичний супровід (акомпанемент), мелодію на заданий ритм, текст.
5. Записувати нотними знаками музичний текст (ритмічні малюнки, інтервальні послідовності, мелодичні диктанти у формі періоду), транспонувати на заданий інтервал чи за допомогою ключа.
6. Володіти диханням, голосом, точно інтонувати.
7. Відтворювати попередньо вивчені одноголосні українські народнопісенні, національні та світові композиторські музичні зразки.

Мати навички:

1. Розпізнавання у музичному тексті вивчених елементів музичної фонетики, морфології та синтаксису.
2. Запису запропонованих інтервалів, акордів, ладів, одноголосних музичних побудов на слух.
3. Відтворення голосом та на музичному інструменті мелодій, нескладних ритмічних малюнків, гам, інтервалів, акордів, акордових послідовностей.
4. Виконання та усної передачі автентичних народнопісенних зразків.
5. Сольфеджувати з аркуша нескладні одноголосні музичні побудови.

Розуміти:

1. Важливість музично-теоретичних знань для формування майбутнього музиканта.
2. Значення засобів та елементів музичної мови для відтворення художніх образів у музичних творах, зв'язок між змістом та музично-виразовими засобами у творенні

	<p>відповідної образності.</p> <p>3. Власні можливості у створенні простих музичних побудов.</p> <p>Ставлення:</p> <p>1. Демонструє відповідальність та сумлінність у виконанні завдань, виявляє власну творчу ініціативу.</p> <p>2. Виказує зацікавлення до вивчення музично-теоретичних дисциплін.</p> <p>3. Виявляє готовність до публічного демонстрування своїх музично-теоретичних знань.</p>
Загальномузична	<p>Знати:</p> <p>1. Базові поняття музики як звукового виду діяльності людини та виду мистецтва.</p> <p>2. Первинні музичні жанри (пісня, танець, марш, хорал), ключові ознаки їх музичної мови.</p> <p>3. Музичні твори та їх авторів відповідно до програми.</p> <p>4. Засоби музичної виразності та виконавські засоби: назви вокальних голосів та музичних інструментів, їх групи, види музичних колективів (ансамбль, хор, оркестр).</p> <p>5. Роди, види і жанри української народної музики та їхні характеристики.</p> <p>6. Основні склади музики: монодичний, гомофонно-гармонічний, хоральний, поліфонічний.</p> <p>7. Зразки української народної музики.</p> <p>8. Основні ознаки виконавської культури усної і писемної музичної традиції, різних видів мистецтв, вокальної та інструментальної музики;</p> <p>9. Різницю між фольклорною та академічною традицією.</p> <p>Уміти:</p> <p>1. Слухати музику, проводити нескладний аналіз (визначати провідні елементи музичної мови, виконавські засоби втілення музичного образу та змісту).</p> <p>2. Впізнавати раніше вивчені музичні твори; групувати прослухані музичні твори за спільними ознаками та образно-тематичними групами.</p> <p>3. Визначати візуально та на слух вивчені групи та окремі музичні інструменти.</p> <p>4. Визначати первинні музичні жанри.</p> <p>5. Розпізнавати ознаки фольклорних і первинних жанрів у знайомих, вивчених творах.</p>

6. Орієнтуватися в елементах графічної фіксації музичного твору (назва, автор, настрій, темп, виконавський склад).
7. Визначати на слух за характерними ознаками обрядово-жанрову приналежність народнопісенного твору.
8. Правильно тлумачити, вимовляти і писати вивчені музичні терміни в межах навчальної програми.
9. Добирати приклади дитячих музичних творів і творів із власного виконавського репертуару для ілюстрації заданих образів.

Мати навички:

1. Аудіювання (слухання) музики, розмірковування та висловлювання щодо прослуханих музичних творів або їх фрагментів.
2. Пошуку і слухання творів академічної та народної музики, не передбачених програмою.
3. Розпізнавання характерних елементів музичної мови, виконавських засобів втілення музичного образу.
4. Відтворення музичних образів засобами інших мистецтв.
5. Стеження за звучанням нескладних музичних творів за нотами.

Розуміти:

1. Музику як один з видів мистецтв, її значення і роль у житті людини та народу.
2. Музику як дієвий засіб вияву національного патріотизму.
3. Образний зміст прослуханих творів.
4. Специфіку побудови та особливостей музичної мови у народнопісенних зразках.
5. Необхідність продовження автентичної музичної традиції.
6. Розмаїття музичного мистецтва та своєрідність української народної музики.
7. Зв'язок музики з іншими видами мистецтва.
8. Важливість слухання музики, своєї участі в активному і пасивному музикуванні для набуття власного музичного досвіду.

Ставлення:

1. Виявляє зацікавлення до пошуку та слухання музики.
2. Виявляє любов до музики загалом та української музики зокрема.
3. Милується красою музичних творів, має власні музичні

уподобання.

4. Співпереживає почутому та виявляє емоційні реакції на музичні твори.

Другий етап: 5-9 роки навчання (базова середня освіта).

Компетентності	Результати навчання
Виконавська	<p>Знати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Музичні тексти творів навчального репертуару відповідно до програми навчання. 2. Увесь спектр виконавських (технічних) прийомів гри на фаховому та додатковому інструменті відповідно до вимог навчальних програм. 3. Форми, жанри музичних творів. 4. Правила артикуляції та голосоведення. 5. Поняття акомпанементу, його значення, принципи та прийоми музичного супроводу. 6. Особливості виконання поліфонічних творів та творів великої форми. <p>Уміти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відтворювати та інтерпретувати музичні твори відповідно до їх стильових та жанрових особливостей. 2. Дотримуватися під час виконання визначених партитурою вимог до звуковедення, темпів, агогіки та інших засобів музичної виразності. 3. Акомпанувати солісту або ансамблю. 4. Читати з аркуша акомпанементи до вокальних та/або інструментальних соло. 5.Самостійно розбирати та опрацьовувати програмні музичні твори. 8. Інтонаційно, тембрально вірно та у правильному темпі виконувати свої партії в ансамблі/оркестрі/ хорі (відповідно до фахового навчального предмета). 9. Впевнено поводитися на сцені. 10. Застосовувати всі можливі засоби музичної виразності для донесення до слухача художньо-образного змісту виконуваного музичного твору. 11. Виявляти, аналізувати причини власних виконавських проблем. <p>Мати навички:</p>

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Технічного виконання програмних творів. 2. Точного застосування штрихів, звукових градацій, темпових змін та образно-емоційних прийомів відповідно до нотного тексту під час виконавства. 3. Слухового контролю в самостійній репетиційній роботі та в роботі в колективі. 4. Самостійного розбору музичних творів з дотриманням аплікатурних, штрихових та стильових вимог. <p>Розуміти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Жанрові та стильові особливості програмних творів. 2. Нотний запис як систему, що фіксує не абсолютні засоби музичної виразності, які можуть різнитися у творах різних композиторів, епох або жанрів. 3. Можливості виконавської інтерпретації музичних творів. 4. Принципи взаємодії з виконавським колективом та у виконавському колективі. 5. Можливості власного виконавського поступу та свої виконавські перспективи. 6. Шляхи подолання власних виконавських труднощів. 7. Необхідність подальшого навчання на наступному рівні мистецької освіти. <p>Ставлення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проявляє ініціативу щодо власної виконавської активності. 2. Співпрацює з викладачем та концертмейстером задля досягнення власних результатів навчання та навчального прогресу. 3. Усвідомлює себе представником професійного музичного середовища.
<p>Музична теоретико-практична</p>	<p>Знати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні музично-теоретичні поняття та явища, відповідно до змісту навчального предмета. 2. Норми нотного письма, розмаїття його знаків, системи музичних ключів та особливості їх вживання, основні історичні форми нотного запису. 3. Будову музичної тканини на рівні музичної фонетики (музичний звук і типи співзвуч, їхню класифікацію, структуру, властивості, вживання). 4. Будову музичної тканини на рівні елементарної музичної морфології (звукоряди, строї, види ладової, тональної,

метричної, ритмічної організації музичних звуків).

5. Будову музичної тканини на рівні елементарного музичного синтаксису, принципи утворення різних музичних побудов, визначення форм (видів періоду, його складових елементів, простих і складних 2-3 частинних форм, рондо, варіацій, сонатної форми).

Уміти:

1. Записувати одно- та двоголосні мелодичні диктанти (конструктивні, художні, ритмічні).
2. Будувати письмово та на фортепіано, інтонувати, записувати зі слуху фонетичні та морфологічні елементи музичної тканини (лади, звукоряди тональностей, співзвуччя та їх поєднання).
3. Читати з аркуша одноголосні та елементарні двоголосні музичні приклади.
4. Визначати на слух та записувати лади, інтервали, тризвуки, септакорди, відхилення та модуляції; інтервальні та акордові послідовності.
5. Імпровізувати голосом та/або на інструменті невеликі музичні побудови.
6. Простежувати використання та класифікувати певних фонетичних та морфологічних елементів музичної тканини (ладів, звукорядів тональностей, співзвуч та їхніх сполучень тощо) та елементи музичного синтаксису у музичних зразках, розрізняти графічні схеми основних музичних форм.
7. Сольфеджувати одноголосні та двоголосні конструктивні та художні музичні зразки.
8. Відтворювати напам'ять вивчені одноголосні та нескладні двоголосні музичні зразки.
9. Транспонувати музичні зразки на визначений інтервал за допомогою ключових знаків та ключів.
10. Оперувати вивченою музичною термінологією.
11. Здійснювати пошук та користуватися довідковою, словниковою літературою, інформаційними ресурсами.

Мати навички:

1. Коректного використання нотної графіки та знаків нотного письма у конструктивних вправах та власній творчій діяльності.
2. Чистоти інтонування при виконанні музичних текстів.
3. Елементарного гармонічного аналізу музичних побудов

	<p>визначеної навчальною програмою складності.</p> <p>4. Визначення структурних елементів музичної тканини твору на рівні її фонетичної, морфологічної будови, синтаксису.</p> <p>Розуміти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Необхідність застосування елементарного логічно-аналітичного осмислення вивчених музичних творів на рівні елементів музичної мови, будови музичної тканини, музичного синтаксису. 2. Важливість музично-теоретичних знань та умінь для роботи з творами при формуванні виконавської компетентності. 3. Музику як вид мистецтва з особливою музичною мовою та її складовими; основи музичних форм як виразу структури музичних творів. 4. Можливості застосування засвоєних теоретично-практичних знань та навичок у своїй творчій діяльності. <p>Ставлення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Позитивно і творчо підходить до використання музично-теоретичних знань, умінь і навичок як інструментарію у своїй практичній діяльності. 2. Зацікавлений/а у теоретичному аналізі музичних творів з метою їх якісного виконання. 3. Проявляє ініціативу в демонструванні своїх досягнень з вивчення музично-теоретичних дисциплін. 4. Формулює та обґрунтовує ціннісне ставлення до музичних явищ на прикладі здобутого власного досвіду. 5. Критично оцінює рівень власних музично-теоретичних знань, виявляє потребу в їх удосконаленні.
Музично-історична	<p>Знати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначальні ознаки музичного мистецтва на рівні видів, родів, жанрів, музичних форм та засобів їх втілення; основні епохи українського та світового музичного мистецтва відповідно до змісту навчальних предметів. 2. Етимологію та історичний розвиток окремих видів, родів, жанрів і форм музичного мистецтва, які вивчаються, їх класифікацію. 3. Характерні риси історичних етапів українського та світового музичного мистецтва в межах програми навчання. 4. Видатних представників світового та українського музичного мистецтва відповідних періодів, їх життєтворчість та музичний спадок.

5. Провідні ознаки музичного мистецтва світових культурних регіонів.
6. Принципи та особливості опису музичного твору, жанру, творчості композитора.
7. Репрезентативні твори як знакові явища музичного мистецтва та їх характерні риси в межах навчального матеріалу.
8. Показові приклади музичних творів у камерно-вокальних, камерно-інструментальних, хорових, оркестрових, вокально-симфонічних, сценічних жанрах в українській та світовій музиці.

Уміти:

1. Визначати стилі, мистецькі епохи, їх хронологічні межі внаслідок прослуховування музичних творів та їх фрагментів відповідно до змісту навчальних програм.
2. Називати авторів прослуханих відповідно до змісту навчальних програм музичних фрагментів, їх частини, назви відповідних творів, їх жанри та стилі.
3. Описувати основні явища та особливості розвитку української музики в межах змісту навчальних програм.
4. Вербально та письмово характеризувати музичні твори, здійснювати огляд епохи, життєтворчості композиторів із доцільним і правильним застосуванням музично-історичної термінології.
5. Здійснювати порівняння музичних явищ, стилів та епох, жанрів, форм, засобів їх втілення, рис творчості різних композиторів за ключовими ознаками, користуючись допоміжними схемами, планами та наданими алгоритмами.
6. Ілюструвати (голосом, на інструменті, у цифровими засобами тощо) фрагменти музичних творів, що вивчені за програмою або опановані самостійно.
7. Слідкувати за нотним текстом клавіру та/або партитури у процесі звучання музичного твору, з'ясовувати та описувати ознаки жанрів і форм, використані композитором засоби музичної виразності.
8. Самостійно знаходити, добирати інформацію про жанр чи музичний твір, його автора за допомогою різних довідкових засобів, у тому числі цифрових контентів.
9. Добирати приклади з інших видів мистецтв за аналогіями з образним змістом та виражальними чинниками щодо музичних творів, знаходити спільні та відмінні риси,

порівнювати їх.

10. Співвідносити, проводити паралелі, аргументувати приналежність і характерні риси творів із власних виконавських програм з фахового та/або додаткового інструменту з відповідним навчальним матеріалом музично-історичного напрямку.

11. Презентувати власні напрацювання в процесі опанування навчального матеріалу.

Мати навички:

1. Розпізнавання на слух вивчених музичних творів за певними ознаками (приналежність до епохи, стилю, жанру, особливостей музичної мови, творчості композитора).

2. Самостійного пошуку та опрацювання музичного матеріалу відповідно до поставлених викладачем завдань.

3. Оперування відповідною дидактичною і науково-популярною музикознавчою та загально мистецькою літературою.

4. Аналізу взірця музичного твору композитора з визначенням особливостей композиції, принципів формотворення, музичної мови.

5. Зосередження уваги при слуханні музичних творів, їх аналізування та надання оцінних характеристик.

6. Різних стратегій слухання (аудіювання) музичного твору з нотним текстом і без нього.

7. Систематизації та класифікації творів за жанрово-родовими, стильовими та формотворчими ознаками.

Розуміти:

1. Основні музичні явища та передумови їх виникнення в межах змісту навчальних предметів.

2. Творчість композиторів як виразників характерних музичних явищ відповідних історико-мистецьких епох та стилів.

3. Провідні стильові особливості музики різних епох та їх лінійну послідовність в межах опанованого змісту навчання.

4. Негативні наслідки імперської політики сусідніх держав стосовно України для розвитку українського музичного мистецтва.

5. Співвідношення типових ознак жанрів та варіантів їхнього втілення у конкретних музичних творах.

6. Самоцінність і своєрідність українського музичного

мистецтва від найдавніших часів у контексті світових музичних процесів.

7. Зв'язок музики з іншими мистецтвами та її інтегрованість у загальнокультурний простір.

8. Необхідність музично-історичних знань, умінь та навичок для власної виконавської та іншої творчої діяльності.

Ставлення:

1. Здійснює оцінні спостереження та висловлює свою думку стосовно вивчених/прослуханих музичних творів.

2. Цінує свою приналежність до української музичної культури, виявляє відкритість до пізнання різних культур через музичне мистецтво.

3. Усвідомлює українську музику та українську музичну спадщину як самодостатній складник світової музичної культури.

4. Аргументує індивідуальні вподобання серед музичних творів, що є прикладами певних музичних жанрів, творчості композиторів, стилів, мистецьких епох.

5. Усвідомлює необхідність збереження та популяризацію пам'яток української музичної спадщини (фольклорної, академічної, духовної), їх відродження і збагачення.

6. Усвідомлює важливість формування індивідуальної слухацької траєкторії і збагачення мистецького світогляду для становлення себе як музиканта.

7. Формує власну слухацьку траєкторію задля збагачення мистецького світогляду та становлення себе як музиканта.

9. Загальний обсяг навчального навантаження учнів мистецьких ліцеїв визначається типовою освітньою програмою, розробленою на основі цього Стандарту та Державних стандартів початкової та базової середньої освіти.

10. Перелік навчальних предметів, з яких здобувачі початкової спеціалізованої музичної освіти повинні пройти атестацію на визначення відповідності результатів навчання учнів вимогам цього Стандарту:

за результатами першого етапу навчання:

фаховий навчальний предмет (предмети)*;

загальне фортепіано (крім здобувачів, у яких фортепіано є фаховим предметом);

сольфеджіо та слухання музики;

за результатами другого етапу навчання:

фаховий навчальний предмет (предмети)*;

загальне фортепіано (окрім учнів, для яких фортепіано є фаховим предметом);

сольфеджіо та теорія музики (для учнів, фаховою спрямованістю яких є інструментальне, вокально-хорове мистецтво мистецтво);

українська музика (для учнів, фаховою спрямованістю яких є інструментальне, вокально-хорове мистецтво мистецтво);

світова музика (для учнів, фаховою спрямованістю яких є інструментальне, вокально-хорове мистецтво мистецтво);

Примітка*

фаховими навчальними предметами є:

музичний інструмент, ансамбль, оркестр, концертмейстерський клас (для учнів, фаховою навчальною дисципліною яких є фортепіано) – для учнів, фаховою спрямованістю яких є інструментальне мистецтво;

хоровий та/або сольний (на другому етапі) спів – для учнів, фаховою спрямованістю яких є вокально-хорове мистецтво та гра на бандурі;

сольфеджіо, теорія музики, українська музика, світова музика – для учнів з музично-теоретичною фаховою спрямованістю.

Зміст, форми і порядок атестації в мистецьких ліцеях затверджуються МКІП.
